

Utbildningsinspektion i Frösåkersskolan, grundskola årskurs 7–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Östhammar kommun och besökt Frösåkersskolan den 8-10 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Frösåkersskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Frösåkersskolan intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Frösåkersskolan	Antal elever
Grundskola	400

Källa: Skolans egna uppgifter

I Frösåkersskolan finns grundskola årskurserna 7–9. I skolan finns fyra särskilda undervisningsgrupper. Skolans personal omfattar 50 anställda. Dessa är indelade i tre årskursblandade arbetslag. Skolan leds av två rektorer, där en arbetar heltid och en halvtid.

Fortsättningsvis i rapporten omfattas båda rektorerna av begreppet ”rektorn” då ansvaret i skolförfattningarna åvilar rektorn. Detta gäller dock inte i avsnitt 3.3 ”Rektors ansvar”.

Helhetsbedömning

Undervisningen i Frösåkersskolan är av varierande kvalitet. Det förekommer goda exempel på undervisningssituationer med ett målinriktat och flexibelt arbetssätt, men inspektionen visar generellt att undervisningen i högre grad bör inriktas på läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Vid inspektionen framkommer även att eleverna bör ges större möjligheter till inflytande på undervisningens innehåll och genomförande. En förutsättning för ansvar och delaktighet är att eleverna känner till målen för utbildningen, vilket varierar på Frösåkersskolan.

Frösåkersskolans kunskapsresultat har i många år legat under det förväntade så kallade SALSA-värdet. Resultat 2006 och 2007 avseende fullständiga betyg och meritvärden ligger avsevärt lägre än både kommunsnittet och rikssnittet. I inspektörernas samtal med vissa lärare framkommer att de anser att orsakerna till svaga kunskapsresultat finns utanför skolan som exempelvis omotiverade elever och otillräckligt stöd från föräldrar. Inspektörerna bedömer dock att de brister och problem som framkommer i inspektionen härrör från en bristande uppföljning och utvärdering av skolans verksamhet under många år liksom otillräckliga åtgärder för ökad måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att kunskapsresultaten måste förbättras och att uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten bör utvecklas inom skolan. Samverkan kring bedömning bör utvecklas med andra skolor.

I många delar saknas ett fungerande värdegrundsarbete som genomsyrar all verksamhet och det förekommer kränkningar som skolan inte har hanterat på ett tillfredsställande sätt. Den fysiska skolmiljön upplevs av såväl personal som elever vara i behov av upprustning. De särskilda undervisningsgruppernas undervisning bedrivs i torftigt utrustade och trånga lokaler. Trots brister i arbetsmiljön tar majoriteten av eleverna ansvar för sin miljö och sitt skolarbete.

Frösåkersskolan har ett stort antal elever i särskilda undervisningsgrupper. Någon uppföljning och utvärdering av verksamheten i de särskilda undervisningsgrupperna har inte gjorts. Det är angeläget att skolan ständigt följer upp och omprövar insatta åtgärder och att anpassningen till varje elevs behov ökar. För varje elev som inte når de nationella målen ska det upprättas ett åtgärdsprogram. I inspektionen framkommer att så inte alltid sker, vilket måste åtgärdas.

Kvalitetsarbete, där resultat följs upp, analyseras och åtgärder vidtas, pågår till viss del i ämneslagen och i arbetslagen. Inspektörerna bedömer dock att det är angeläget att analysera skolans kunskapsresultat på en övergripande nivå. Dessa analyser bör bland annat ligga som grund för åtgärder och resursfördelningen på skolan. Uppföljningar på skolnivå gällande huruvida läroplanens mål att sträva mot är utgångspunkt i all undervisning görs inte.

Med anledning av en rektors långtgående befogenheter och beslutsrätt avseende verksamheten och enskilda elevers skolgång, har varje elev rätt att veta vem som fattar beslut rörande deras person och utbildning. Detta innebär i praktiken att varje elev bara kan ha en rektor. Inspektörerna bedömer att ett delat ledarskap, som det som finns på Frösåkersskolan inte tydliggör rektorernas respektive ansvarsområde i tillräcklig utsträckning. Vidare bedömer inspektörerna att rektorns ansvarstagande och pedagogiska ledarskap måste utvecklas, exempelvis avseende uppföljning av resultaten, arbetet med särskilt stöd och kvalitetsarbetet på skolan. Skolans kvalitetsredovisning måste förtydligas gällande samband mellan mål och resultat, analys och åtgärder för att kunna användas som avsett i ett utvecklingsarbete för ökad måluppfyllelse.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan ger inte tillräckliga förutsättningar för alla elever att nå målen för utbildningen i årskurs 9 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, avsnitt 2.2 Kunskaper i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans skriftliga omdömen för elever som i slutet av nionde skolåret inte uppnått målen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Skolan ger inte alla elever som behöver det särskilt stöd (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (7-8 §§ lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Elevers val anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att det pedagogiska ledarskapet på skolan (2 kap. 2 § skollagen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans delade ledarskap tydliggör inte rektorernas respektive ansvarsområden i tillräcklig utsträckning och överensstämmer inte med skollagens och läroplanens intentioner. (2 kap. 2 § skollagen, avsnitt 2.8 läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp saknar fullföljdshänvisning (5 kap. 5 § och 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a och 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljning, analys och omprövning av undervisningen.
- Arbetet med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att det sker en allsidig utvärdering av elevernas kunskaper.
- Skolan bör förbättra användningen av de nationella proven som stöd i betygsättning.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande bör förbättras.
- Undervisningen bör utvecklas så att all undervisning tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot, samt öka utrymmet för olika kunskapsformer och variation av arbetssätt.
- Samverkan inom skolan bör förbättras för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.
- Anpassningen av undervisningen till alla elevers olika förutsättningar, erfarenheter och tänkande bör förbättras.
- Skolans värdegrundsarbete bör förbättras.
- Personalens insikter i de föreskrifter som gäller för undervisningens inriktning bör förbättras.
- Rektorn bör tillse att lärarnas kompetensutveckling utgår från verksamhetens behov samt tillse att alla lärare har utbildning för den undervisning de bedriver.
- Rektorns förtrogenhet med verksamheten bör förbättras.
- Skolans övergripande kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebär en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner.

Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Sammanställning av betygsresultat för årskurs 9 i Frösåkersskolan jämfört med samtliga skolor i Östhammar kommun samt i riket år 2005 och 2007, enligt statistik från Skolverket.

	Frösåkersskolan			Östhammars kommun			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	61,2	61,2	65,5	71,1	69,4	71,6	75,5	76,0	76,1
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	86,3	84,9	91,9	90,3	86,2	88,5	89,2	89,5	89,1
Meritvärde ¹	183,4	173,7	189,3	192,5	189,0	194,7	206,3	206,8	207,3

Källa: Skolverkets statistik.

Kommentar:

Av tabellen ovan framgår att slutbetygen i Frösåkersskolan år 2007 är lägre både i jämförelse med kommunen och med riket avseende meritvärde och avsevärt lägre när det gäller andel elever med betyg i alla ämnen. Jämfört med 2005 och 2006 har resultaten förbättrats något. Frösåkersskolan har under flera år legat under de beräknade värden som Skolverkets modell SALSA² anger. Stora skillnader i resultat ses också mellan ämnen. Många elever når till exempel inte målen efter årskurs 9 år 2007 i ämnena bild, idrott och hälsa, moderna språk, musik, fysik och kemi. I moderna språk når 21,2 procent inte målen, liksom i idrott och musik där motsvarande resultat är 15,5 procent och 13,5 procent.

Skolledningen uppger att man prioriterat satsningen på att försöka få eleverna behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Rektorn uppger att någon närmare analys av elevernas kunskapsresultat inte har genomförts.

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

² För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambands Analyser - Salsa. Verktöget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor. SALSA bör användas som ett underlag av flera vid analys av kommuners och skolors resultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtätsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att granskningsområdet Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat håller mindre god kvalitet främst utifrån att lärarna inte i tillräcklig utsträckning har följt upp resultaten och utifrån dem analyserat och omprövat metoder för sin undervisning. Vidare bör de individuella utvecklingsplanerna förbättras liksom överensstämmelsen mellan lokalt konkretiserade mål och nationella mål och betygskriterier.

Lärarna i Frösåkersskolan rapporterar elevernas kunskapsresultat i det digitala systemet PODB. Kunskapsresultaten följs upp och analyseras i några ämnen främst inom ämneslärargruppen I ett flertal ämnen görs dock detta inte i tillräcklig utsträckning. På utvecklingssamtalen redogörs för elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till de lokalt konkretiserade målen. Dessa är dock för vissa ämnen inte helt förenliga med de nationella målen.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Uppföljning av resultaten

Enligt läroplanen ska skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. I Frösåkersskolan har under åren 2005-2007 mellan 13 och 22 procent av eleverna inte nått målen i ämnena idrott och hälsa, moderna språk, musik, biologi, kemi och fysik. Inspektörerna bedö-

mer bland annat mot bakgrund av svaga resultat under en längre tid att lärarna inte i tillräcklig utsträckning har följt upp, analyserat och omprövat metoder för sin undervisning.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska en individuell utvecklingsplan (IUP) upprättas för varje elev vid utvecklingssamtalen. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets ”Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner”. I Frösåkersskolan upprättas utvecklingsplaner för varje elev. De utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av tar dock inte tydligt utgångspunkt i de nationella målen och innehåller inte heller kortsiktiga och långsiktiga mål. Skolans ansvar tydliggörs inte i utvecklingsplanerna. Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att granskningsområdet Bedömning och betygssättning är av mindre god kvalitet, främst utifrån bristen på överensstämmelse mellan lokala och nationella mål, den bristfälliga användningen av de nationella proven inför betygssättningen i årskurs 9 samt att skolans skriftliga omdömen inte är förenliga med förordningens krav.

Lärarna bedömer och följer upp elevernas kunskapsresultat utifrån de kommun-gemensamma konkretiseringar av de nationella kursplanerna och betygskriterierna. Uppföljningen och utvärderingen av elevernas resultat på de nationella proven i årskurs 9 görs, men bör förbättras eftersom det finns en avsevärd skillnad mellan provbetyg i de nationella proven och slutbetygen i motsvarande ämne. För att öka likvärdigheten i bedömningen av de nationella ämnesproven bör samverkan med andra skolor utvecklas.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Allsidig bedömning

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Inspektörerna bedömer att det varierar huruvida lärarna allsidigt utvärderar elevernas kunskapsutveckling. Enligt elever är det oklart utifrån vilka kriterier de bedöms i flera ämnen. Vidare sker utvärderingar i ett flertal ämnen enbart utifrån skriftliga prov exempelvis i musik. Bedömning av elevernas insatser vid de så kallade elevplanerade lektionerna upplevs också otillfredsställande då det inte alltid finns en ämnesansvarig lärare närvarande. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att en allsidig utvärdering av elevernas kunskaper görs.

Användande av nationella ämnesprov

Enligt grundskoleförordningen ska ämnesprov i svenska, engelska och matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. I de nationella proven i matematik år 2007 nådde 16,4 procent av eleverna inte målen. I slutbetyg nådde 3,4 procent av eleverna inte målen, vilket är en avsevärd skillnad gentemot resultaten i de nationella proven. Inspektörerna bedömer att lärarna i större utsträckning bör använda de nationella proven som stöd för betygssättning.

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Enligt läroplanen ska betyget uttrycka i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns nationella ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan. Frösåkersskolans lärare utgår från de lokalt bearbetade kursplanemålen vid bedömning och betygssättning. Dessa är inte i alla ämnen förenliga med de nationella kursplanemålen och betygskriterierna. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Betygskatalog

Enligt grundskoleförordningen ska ett skriftligt omdöme ges om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret. Av omdömet ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Omdömet ska undertecknas av läraren. I Frösåkersskolan finns skriftliga omdömen. I omdömet kan utläsas vilka ämnesmål eleven inte har uppnått. Elevens kunskapsutveck-

ling i ämnet ska emellertid även beskrivas där eleven inte har uppnått de nationella målen. Detta görs inte på skolan. Inspektörerna bedömer att skolans skriftliga om-
dömen inte uppfyller förordningens krav, vilket måste åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Inspektörerna gör den sammanvägda bedömningen att skolans arbete inom detta bedömningsområde är av mindre god kvalitet. Bedömningen görs främst mot bakgrund av att all undervisning inte tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och lärarnas bristande samverkan inom skolan. Vidare är variationen av arbetssätt liten och eleverna har endast i begränsad utsträckning, inflytande över undervisningen och sitt eget lärande. Emellertid finns även goda exempel på intresseväckande undervisning och högt uppskattade lärare. Eleverna tränas i att arbeta i demokratiska former genom klassråd och elevråd.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Utbildningens inriktning

I läroplanen anges att skolan ska sträva mot att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära. Skolan ska bland annat utveckla elevernas förmåga att kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Arbetssätten ska varieras och utrymme ska ges för elevens eget skapande och användande av olika uttrycksmedel. Inspektionen visar att det varierar stort mellan olika lärare huruvida planering och genomförande av undervisningen utgår från målen att sträva mot. Vid lektionsbesök på bland annat kemi, biologi, fysik och bild kan inspektörerna se goda exempel på hur elevernas kreativitet och lust att lära främjades. Vid ett flertal lektioner är det dock läromedel som styr undervisningen och arbetssätten är enahanda. Det sammantagna intrycket är att skolan bör utveckla arbetet så att samspel mellan lärare och elever skapar möjligheter att utveckla lusten att lära och ökar tilliten till den egna förmågan. Inspektörerna bedömer att rektorn och lärarna bör säkerställa att all undervisning tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.

Utrymme för olika kunskapsformer

I läroplanen anges att skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Detta skall åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Läraren ska sträva efter att integrera kunskaper i sina olika former, fakta, färdighet, förståelse och förtrogenhet. Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. Inspektörernas samlade intryck från de många lektionsbesöken är att undervisningens kvalitet varierar stort mellan enskilda lärare när det gäller att integrera olika kunskapsformer. Vid lektionsbesöken ser inspektörerna få exempel på att olika kunskapskvaliteter kommer till uttryck. Skolans arbete måste därför inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

I författningarna anges att läraren ska se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Av inspektionen framgår att planering av undervisningens innehåll, arbetsformer och arbetssätt, till största delen görs av läraren. Skolan har infört så kallad elevplanerad tid, med syfte att öka elevernas delaktighet och ansvar över det egna lärandet. Eleverna arbetar under denna tid med av lärarna givna uppgifter och de har möjlighet att välja i vilken ordning de vill göra uppgifterna. Vid lektionsbesök och intervjuer med såväl elever, lärare och skolledning framkommer att eleverna i övriga ämnen har små möjligheter att påverka planering och genomförande av undervisningen. Detta bekräftas i den gemensamt utförda kommunenkäten där 38 % av elever i årskurs 8 svarar att de inte är delaktiga i planeringen av det egna skolarbetet och 27 % svarar att de inte har någon större variation av arbetssätt i skolan. Inspektörerna bedömer att Frösåkersskolan bör utveckla elevernas möjligheter till ett reellt inflytande över arbetssätt och arbetsformer och undervisningens innehåll. I detta arbete är även en ökad kännedom om de olika ämnernas nationella mål en förutsättning.

Samverkan inom skolan

I läroplanen anges att läraren ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande samt för att ge förutsättningar för eleverna att nå utbildningsmålen. Vid inspektionen framkommer att det varierar stort mellan arbetslag och ämneslärarlag både vad det gäller samverkan kring planering och genomförande av undervisning som vid bedömning av resultat. Vidare visar inspektionen att förutsättningarna i studiemiljön för en god inläring varierar påtagligt beroende på ämne och lärare. Inspektörerna bedömer att samverkan inom skolan bör öka.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
x			

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att granskningsområdet Anpassning av verksamheten till elevernas behov är av ej godtagbar god kvalitet, främst utifrån att alla elever inte ges det särskilda stöd de behöver samt att anpassningen av undervisningen till eleverna förutsättningar och behov varierar i hög grad och är beroende på vilken lärare de har. Skolan bör utreda orsaken till det höga antalet elever som bedöms behöva få sin undervisning i en särskild undervisningsgrupp. Att följa upp och utvärdera verksamheten i de särskilda undervisningsgrupperna är synnerligen angeläget. Arbetet med åtgärdsprogram måste också förbättras gällande innehåll och uppföljning. Frösåkersskolan har emellertid ett fungerande system för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och viss uppföljning sker i elevhälso-gruppen. För elever som anses behöva svenska som andraspråk bör även behovet av studiehandledning på modersmålet undersökas.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Individanpassad undervisning

Läraren ska enligt läroplanen utgå från varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt organisera och genomföra arbetet så att eleven

utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Anpassning till elevernas behov sker, enligt rektorn och lärare, genom olika grupperingar i exempelvis matematik samt genom särskilda undervisningsgrupper. Rektorn anger även det så kallade elevplanerade arbetet som en form av individualisering, eftersom lärarna anpassar uppgifterna till elevernas behov. Vid intervju med elever och vid lektionsbesök vid elevplanerad tid erfår inspektörerna emellertid att denna tid är planerad av lärare och att elever oftast får samma uppgifter. För övrigt är graden av individualisering liten, i flertalet av de klasser som inspektörerna besöker arbetar eleverna i stor utsträckning med samma uppgifter och på samma sätt. Inspektörerna bedömer därför att lärarnas arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar, erfarenheter och olika behov bör förbättras.

Särskilt stöd

Enligt läroplanen ska undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Inspektionen visar att det finns fungerande rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd på skolan. De elever som bedöms ha så stora behov av särskilt stöd att lärarnas insatser inte anses räcka till, erbjuds placering i en av kommunens särskilda undervisningsgrupper, under det gemensamma namnet Gluggen. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas på elevvårdskonferensen. Gluggen består av fyra särskilda undervisningsgrupper med ca 40 elever. Eleverna uppges ha såväl social som kognitiv problematik. I grupperna som hålls årskursvis blandas dessa elever. I Gluggen undervisar skolans speciallärare samt tre elevassistenter. Inspektionen visar att varken utrustning eller undervisning i de särskilda undervisningsgrupperna har anpassats efter de behov som framkommit. Rektorn ser behovet av särskilda undervisningsgrupper som en bristande individualisering i klassrummen.

Under inspektionsbesöket placeras ytterligare ett antal elever i Gluggen utan att en fullständig utredning gjorts av elevernas behov. Inspektörerna finner det synnerligen angeläget att rektor tillser att placering i Gluggen inte är ett uttryck för ett exkluderande förhållningssätt hos vissa lärare, vilket antyds vid intervju med elevhälsoteamet.

För de elever som inte placerats i särskild undervisningsgrupp men som är i behov av särskilt stöd, erbjuds undervisning av skolans speciallärare när eleverna i Gluggen har idrott eller slöjd. Sådana stödinsatser uppges av alla intervjuade vara otillräckliga. Inspektörerna bedömer att mot bakgrund av detta samt den låga andelen elever med fullständiga betyg, att elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd som de har rätt till, vilket måste åtgärdas.

Åtgärdsprogram

Inspektörerna vill påpeka att det från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvar har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn

ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Syftet är att reda ut vad i skolsituationen som förorsakar en elevs svårigheter för att bedöma vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att tillgodose elevens behov. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I Frösåkersskolan skriver mentorerna åtgärdsprogrammen med hjälp av underlag från ämneslärare. Någon utredning, som beskriver elevens hela skolsituation görs inte. Inspektionen visar även att åtgärdsprogram inte alltid upprättas när behov påkallas. Detta gäller exempelvis språkval. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av visar inte elevens behov kopplade till de nationella målen. Ej heller framgår på vilket sätt åtgärderna ska utvärderas. Inspektörerna bedömer att arbetet med åtgärdsprogram måste förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
x			

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att granskningsområdet Normer och värden i studiemiljö och samvaro är av ej godtagbar kvalitet. Frösåkerssskolan bedriver visserligen värdegrundsarbete till viss del integrerat i undervisningen. Trots detta framkommer det uppgifter om att kränkningar förekommer. Via enkäter framkommer även att elever inte är säkra på vad de ska göra om de ser eller är utsatta för kränkningar. I årskurs 9 finns den så kallade kamratgruppen som agerar förebyggande under raster. Likabehandlingsplan finns på skolan, men denna är inte upprättad i samverkan med elever och föräldrar.

Insatser behöver vidtas avseende nedanstående områden.

Trygg miljö

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen genomför enkäter om trygghet och trivsel. 20 procent av eleverna i årskurs 8 i Frösåkerssskolan uppger att de inte är säkra på om de får hjälp av en vuxen när bråk uppstår eller att de vet vad de ska göra när någon blir utsatt för kränkning. I inspektörernas samtal och intervjuer med elever framkommer att de upplever att vuxna mestadels agerar när kränkningar inträffar, men att det skiljer sig mellan lärare. Inspektionen visar även att det finns elever i de särskilda undervisningsgrupperna som inte är trygga på skolan och kränks av andra elever. Vidare förekommer i flera intervjuer att kränkningar mellan vuxen och elever förekommit. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolans arbete med att skapa en trygg arbetsmiljö, förhindra mobbning och andra kränkningar måste förbättras.

Värdegrundsarbete

I läroplanen anges att skolan ska främja respekt och förståelse för andra människor, förmåga till inlevelse samt respekt och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Lärarna ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete i all undervisning. Lärare uppger att värdegrundsfrågor diskuteras när situationer uppstår och att det är integrerat i vissa ämnen. Vid inspektionen framkommer att det är en stor variation mellan lärare och ämnen huruvida värdegrundsfrågor tas upp. Skolan har så kallade kompisgrupper i årskurs 9 som, enligt eleverna, till viss del fungerar bra. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolans värdegrundsarbete bör utvecklas och omfatta all verksamhet.

Likabehandling

Varje skola, förskola eller fritidshem är enligt en särskild lag skyldig att upprätta en likabehandlingsplan. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram i samråd med elever och personal. Frösåkerssskolans likabehandlingsplan, som inspektörerna tagit del av, bedöms i många delar uppfylla

lagens krav på en sådan plan. Dock utgår den inte från en kartläggning av Frös-åkersskolans behov och har inte utarbetats under medverkan av elever. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av likabehandlingsplanen, vilket måste åtgärdas.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området sammantaget håller mindre god kvalitet. Om-dömet grundar sig på att verksamheten genomförs i strid med författningarnas krav när det gäller svenska som andraspråk och elevens val. Vidare framkommer en otydlighet huruvida elevers rätt till modersmålsundervisning uppfylls, detta kommenteras i den övergripande kommunrapporten. Undervisningen är kostnadsfri för eleverna och den bedrivs i lokaler som är i behov av upprustning. Vid några lek-tionsbesök ser inspektörerna mycket gamla läromedel som inte kan sägas vara i

enlighet med en tidsenlig undervisning. Eleverna erbjuds information om studieval. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Garanterad undervisningstid

Enligt såväl skolans rektor som lärare finns det elever som bedöms behöva undervisning i svenska som andraspråk. Sådan undervisning anordnas som stöd i svenska några lektioner i veckan. Inspektörerna vill i sammanhanget framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Rektorn är den som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk måste anordnas på ett sådant sätt att det uppfyller författningarnas krav.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen i som elevens val. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Enligt författningarna ankommer det på styrelsen för utbildningen att fatta beslut om elevens val. I Östhammars kommun är denna beslutanderätt delegerad till rektor. Eleverna på Frösåkersskolan erbjuds inte elevens val. Inspektörerna bedömer att elevens val måste anordnas i enlighet med författningarnas krav.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Området bedöms sammanfattningsvis hålla mindre god kvalitet.

Majoriteten av lärarna på skolan har lärarutbildning. Dock finns det lärare som inte har utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak bedriver. Dessutom finns det brister angående insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Nedanstående bör förbättras.

Personalens utbildning

Enligt skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. På Frösåkersskolan har majoriteten av lärarna pedagogisk utbildning för den undervisning de bedriver. Undantag gäller dock för en lärare i spanska. Inspektörerna bedömer att skolan bör sträva efter att anställa lärare som har utbildning för den undervisning de bedriver.

Personalens insikter i de föreskrifter som styr

Enligt skollagen ska kommuner se till att lärare som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet, särskilt de föreskrifter som anger målen för utbildningen. Vid inspektionen framkommer att undervisningen i Frösåkersskolan inte i alla delar tar sin utgångspunkt i målen att sträva mot. Det framkommer även stora skillnader i åsikter bland lärare vad dessa innebär. Inspektörerna bedömer att rektor och lärare bör förbättra insikterna i de föreskrifter som gäller för undervisningens inriktning.

Personalens kompetensutveckling

Enligt läroplanen åligger det rektorn att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska utföra sina uppgifter. Mot bakgrund av de brister som framkommer vid inspektionen gällande låga resultat både vad gäller kunskaper och värdegrundsarbete, individanpassning av undervisningen, särskilt stöd, samt bristande inriktning emot målen att sträva mot bedömer inspektörerna att personalens kompetensutveckling bör förbättras och i högre grad inriktas mot verksamhetens behov.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
x			

Motivering:

Inspektörerna att bedömningsområdet rektors ansvar är av icke godtagbar kvalitet främst utifrån svag pedagogisk ledning och bristfällig förtrogenhet med verksamheten hos rektorn. Vidare finns brister när det gäller rektors ansvar gentemot en enskild elev, genom det delade rektorsskapet.

Inspektörerna bedömer att det är av allra största vikt att rektorn vidtar åtgärder för att stärka arbetet med att följa upp och utvärdera skolans resultat i relation till de nationella målen. Skolledningen på Frösåkersskolan har emellertid initierat en gemensam kompetensutveckling kallad "Vända trenden" i kollegiet för att förbättra verksamheten.

Rektors förtrogenhet

Rektorn håller sig förtrogen med verksamheten genom informationsträffar, elevhålsgruppssträffar och arbetsplatsträffar. I intervjuer och samtal med såväl personal som skolledning framkommer dock olika bilder av sakförhållanden och en i vissa delar påtaglig brist på förtrogenhet med verksamheten hos rektorn, exempelvis vad avser förhållanden i vissa undervisningsgrupper. Inspektörerna bedömer att rektorns förtrogenhet med verksamheten bör förbättras.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen vilar det på rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare i skolan har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Mot bakgrund av de brist- och förbättringsområden som beskrivs i rapporten, t.ex. låga kunskapsresultat, bristfälligt kvalitetsarbete, bristande uppföljning av kunskapsresultat och undervisningens inriktning bedömer inspektörerna att rektorn måste utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. I Frösåkersskolan kan rektorn få information om alla elevers kunskapsutveckling i samtliga ämnen genom det digitala rapporteringssystemet PODB. Utifrån resultaten görs en viss analys, vid elevvårdskonferenser och mitterminskonferenser, av resultaten i förhållande till de lokalt formulerade målen i olika ämnen. Någon specifik uppföljning av verksamheten i de särskilda undervisningsgrupperna gör inte. I intervjuerna framkommer att skolled-

ningen inte heller gör någon uppföljning av hur väl undervisningen tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot, vilka anger undervisningens inriktning. Inspektörerna bedömer att uppföljningar och utvärderingar på skolenivå av måluppfyllelsen i förhållande till läroplanen och de nationella kursplanerna måste förbättras. Dessa resultat bör också ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och skolans arbete med att ge stöd till elever.

Rektors beslutsfattande

På Frösåkersskolan finns det två rektorer, där en arbetar heltid och en halvtid. Rektorerna har delat det pedagogiska ansvaret mellan sig. Arbetsfördelningen finns dokumenterad. Den ena rektorn ansvarar för hela elevvårdarbetet. Vid inspektionen framkommer en osäkerhet hos föräldrar och elever om vem som egentligen är rektor för den enskilda eleven. Med anledning av rektorns långtgående befogenheter och beslutsrätt avseende verksamheten och enskilda elevers skolgång, har varje elev rätt att veta vem som fattar beslut rörande deras person och utbildning. Detta innebär i praktiken att varje elev bara kan ha en rektor. Inspektörerna bedömer att ett delat ledarskap som det som finns på Frösåkersskolan inte tydliggör rektorernas respektive ansvarsområde i tillräcklig utsträckning. Detta är inte i överensstämmelse med skollagen som tydligt anger det ansvar som åligger rektorsfunktionen. Detta måste åtgärdas.

På Frösåkersskolan finns det många elever i särskilda undervisningsgrupper. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska fattas i enlighet med grundskoleförordningen. Till ett sådant beslut måste även en överklagandehänvisning finnas. Inspektörerna bedömer att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samt beslut om anpassad studiegång inte fattats i enlighet med förordningen, vilket måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
x			

Motivering:

Området bedöms sammantaget hålla ej godtagbar kvalitet. Uppföljning och utvärdering av undervisning och elevresultat bedrivs i Frösåkersskolan till viss del i arbetslagen. På skolnivå görs vissa utvärderingar, enkäter och analyser av resultat av skolledning och elevvårdspersonal. Dock saknas på skolnivå uppföljningar och utvärderingar till exempel av kunskapsresultaten, särskilt stöd och verksamheten i de särskilda undervisningsgrupperna samt utvärderingar och uppföljningar av undervisningens inriktning mot målen att sträva mot. Skolans kvalitetsredovisning bör förtydligas gällande samband mellan mål och resultat, analys och åtgärder för att kunna användas som avsett i kvalitetsarbetet.

Nedan beskrivs de delar som medför att området som helhet bedöms vara av ej godtagbar kvalitet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Som ett led i rektors resultatansvar och uppdrag att särskilt verka för att utbildningen utvecklas, ska rektor ansvara för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Varje skola ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga i arbetet med att nå de nationella målen, utveckla arbetsprocesser, bedöma resultat och vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. Ett sådant arbete måste ske i aktivt samspel mellan skolans personal och elever samt i nära kontakt med elevernas vårdnadshavare. Frösåkersskolans kvalitetsarbete består bland annat av utvärderingar i arbetslagen utifrån den lokala arbetsplanen, i viss mån av analyser av kunskapsresultat samt elev- och föräldraenkäter. Utvärderingar av skolans verksamhet gällande exempelvis de särskilda undervisningsgrupperna och uppföljningar av undervisningens ändamålsenlighet görs inte. Många av de problemområden som framkommer i denna rapport har varit kända av skolledningen i flera år och vissa insatser har vidtagits för att komma tillrätta med dem, dock inte tillräckliga. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör utvecklas.

Kvalitetsredovisning

Varje skola, förskola och fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. I kvalitetsredovisningen ska även skolans likabehandlingsplan följas upp och utvärderas.

Frösåkersskolan har en kvalitetsredovisning som innehåller målbeskrivningar, korta analyser och planerade åtgärder för att öka måluppfyllelsen mot de nationella målen. Elevernas kunskapsresultat redovisas i kvalitetsredovisningen, dock utan analyser eller förslag till åtgärder. Inspektörerna bedömer att redovisningen bättre bör beskriva skolans kvalitetsarbete, redovisa fler resultat, bedömningar av dessa samt

beskriva vilka åtgärder dessa bedömningar leder till. Varken elever eller föräldrar har getts möjlighet att delta i arbetet med skolans kvalitetsredovisning. Uppföljningen av skolans likabehandlingsplan redovisas inte. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte fullt ut kan användas för sin avsedda funktion. Elever och föräldrar måste involveras i arbetet med skolans kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

2008-08-29 Stockholm

Marita Bergman

Ingrid Åsgård